

Nr 224/1997

Utfärdat i Helsingfors den 14 mars 1997

Jord- och skogsbruksministeriets beslut

om tillämpning av skogslagen

Jord- och skogsbruksministeriet har med stöd av 4 § 3 mom., 5 § 4 mom. och 10 § 4 mom. skogslagen av den 12 december 1996 (1093/1996) samt 6 § skogsförordningen av den 20 december 1996 (1200/1996) beslutat:

1 §

Definitioner

I detta beslut avses med

- 1) *brösthöjd* 1,3 meters höjd från marken eller från gränsen mot trädets rotdel,
- 2) *trädets diameter* diametern uppmätt på bark i brösthöjd vinkelrätt mot trädets längdaxel,
- 3) *trädets höjd* avståndet från gränsen mot trädets rotdel eller från marken till toppens högsta punkt,
- 4) *övre höjd* medelhöjden för de hundra grövsta träden per hektar i skogsbeståndet,
- 5) *grundyta* summan av de genomskärningsytor som uppmätts på bark i brösthöjd för träden i skogsbeståndet,
- 6) *medeldiameter* diametermedelvärdet för träden i skogsbeståndet vägt med trädens grundytor,
- 7) *stamantal* antalet träd i skogsbeståndet vilkas diameter uppmätt i brösthöjd överstiger sju centimeter,
- 8) *träd i de högsta kronskikten* träd vilkas höjd är minst 80 procent av skogsbeståndets övre höjd,
- 9) *momark* en växtplats där mineraljorden är närmare markytan än 30 centimeter,
- 10) *torvmark* en växtplats där mineraljorden är på minst 30 centimeters djup,
- 11) *lundartad mo* momark av harsyra-blåbärstyp, pyrolatyp, storknäbb-harsyra-blåbärstyp eller storknäbb-blåbärstyp,
- 12) *torvmark som är lika näringsrik som lundartad mo* ört- och gräskärr, örtrikt starrkärr, egentligt brunmosskärr eller örttorvmo,
- 13) *frisk mo* mokärr, momark av blåbärstyp, lingon-blåbärstyp, tjockmossa-blåbärstyp eller skvattram-blåbärstyp,

14) *torvmark som är lika näringsrik som frisk mo* blåbärskärr, örtrik starrmyr, egentligt starrkärr, örtrik starrmosse, egentlig brunmossmyr, egentlig brunmosse eller btlärstorvmo,

15) *torr mo* momyr, momark av lingontyp, kråkbär-lingontyp, kråkbär-blåbärstyp eller odon-kråkbär-blåbärstyp,

16) *torvmark som är lika näringsrik som torr mo* lingonkärr, kärrmyr, klotstarrmyr, klotstarrkärr, egentlig starrmyr, tuvdunstarrmyr, egentlig starrmosse eller lingontorvmo,

17) *karg mo* momark av ljungetyp, kråkbär-ljungetyp eller blåbärs-ljung-lavtyp,

18) *torvmark som är lika näringsrik som karg mo* rismyr, tuvdunmyr, lågstarrmyr, lågstarr höljemosse eller ristorvmo.

2 §

Regionala målprogram för skogsbruket

Regionala målprogram för skogsbruket skall utarbetas enligt de anvisningar som det ministerium som är behörigt i skogsbruksfrågor utfärdar.

3 §

Trädbestånd som lämnas att växa vid beståndsvårdande avverkning

Vid beståndsvårdande avverkning skall i första hand välväxande och högklassiga träd i de högsta kronskikten lämnas att växa.

Efter beståndsvårdande avverkning skall i skogsbeståndet finnas ett utvecklingsdugligt trädbestånd åtminstone i den omfattning som följande tabell anger och tillräckligt jämnt fördelat:

Tabell

I de fall som tabellen inte gäller bestäms minimimängden utvecklingsdugligt trädbestånd i enlighet med växtplatsens och de utvecklingsdugliga trädslagens egenskaper.

Förklaringar:

N F: Kajanalands, Norra Österbottens och Lapplands skogscentralers område,

S F: de delar av Finland som inte avses ovan,

Radrubriker:

1: tall- och grandominerade skogsbestånd på frisk mo eller näringsrikare momark samt på torvmark som är lika näringsrik som frisk mo,

2: talldominerade skogsbestånd på torr mo och på torvmark som är lika näringsrik som torr mo,

3: talldominerade skogsbestånd på karg mo och på torvmark som är lika näringsrik som karg mo,

4: vårtbjörksdominerade skogsbestånd på frisk mo eller näringsrikare momark samt i norra Finland även på torvmark som är lika näringsrik som frisk mo,

5: glasbjörksdominerade skogsbestånd i södra Finland på torvmark som är lika nä-

ringsrik som frisk mo eller näringsrikare momark,

6: glasbjörksdominerade skogsbestånd i norra Finland på frisk mo eller näringsrikare momark samt på torvmark som är lika nä- ringsrik som frisk mo.

Skadade eller sjuka träd räknas inte in i det utvecklingsdugliga trädbeståndet. Körstråk som dragits med tanke på virkestransport, diken och dikeslinjer inräknas i skogsbeståndets areal när mängden utvecklingsdugligt trädbestånd räknas. På ett dikat område kan mängden utvecklingsdugligt trädbestånd efter beståndsvårdande avverkning vara högst 10 procent lägre än talen i tabellen. Den minimimängd utvecklingsdugligt trädbestånd som anges i tabellen kan underskridas, om det föreligger en särskilt grundad anledning. Sådana anledningar är till exempel att området är bergigt och, i vissa fall, odling av tvåskiktad skog eller skog som för övrigt inte är jämnårig. Den särskilt grundade anledningen skall anges i anmälan om användning av skog.

Skada anses ha uppstått till följd av drivning, om veden gått sönder eller om barken på ett eller flera ställen är sönder ända ner till bastlagret på ett område som är större än sammanlagt 12 kvadratcentimeter. I fråga om rötterna beaktas bara skador på ett avstånd av högst en meter från stammens mittpunkt. Skador på rötter som är mindre än två centimeter tjocka beaktas dock inte.

Den skyldighet att åstadkomma återväxt som avses i 8 § 1 mom. skogslagen kan anses ha uppkommit, om det utvecklingsdugliga trädbeståndet i ett skogsbestånd till följd av avverkning understiger minimimängden utvecklingsdugligt trädbestånd i tabellen och åstadkommandet av återväxt är ändamålsenligare i ekonomiskt hänseende än att trädbeståndet får fortsätta växa.

4 §

Förutsättningar för förnyelseavverkning

När man bedömer huruvida en förnyelseavverkning får vidtas beaktas inte de träd som skulle gå att avlägsna genom beståndsvårdande avverkning.

Trädbeståndet är tillräckligt grovt för förnyelseavverkning, om dess medeldiameter uttryckt i centimeter är minst följande:

Tabell

Trädbeståndet är tillräckligt gammalt för förnyelseavverkning, om dess medelålder uttryckt i år är minst följande:

Tabell

I det skyddsskogsområdet som är beläget inom Lapplands skogscentrals område är trädbeståndets minimiålder med tanke på förnyelseavverkning tio år högre än den minimiålder som ovan bestämts för Lapplands skogscentrals övriga område.

På torvmark tillämpas samma diameter- och ålderskrav i fråga om förnyelseduglighet som på lika näringsrik momark. Om trädbeståndets tillväxt dock är särskilt obetydlig, får förnyelseavverkning företas oberoende av trädens ålder eller grovlek.

Förnyelseavverkning får företas innan trädbeståndet har uppnått den förnyelseduglighet som avses i 2 eller 3 mom. enbart om det finns särskilda skäl därför. Det särskilda skälet skall uppges i anmälan om användning av skog. Dyliga skäl kan bl.a. vara att tillväxten är dålig eller att den ekonomiska avkastningen är obetydlig på grund av olämplig växtplats eller dålig kvalitet, gleshet eller sjukdom hos trädbeståndet. De grovleks- och ålderskrav

som bestäms i 2 och 3 mom. gäller inte skogsbestånd som anlagts för specialändamål, såsom för julgransodling eller energivirke eller andra specialbestånd eller sådana bestånd där förnyelse av skogsbeståndet blir mera ändamålsenlig ekonomiskt sett än att beståndet får fortsätta växa.

5 §

Förutsättningar för naturlig förnyelse

Förutsättningarna för en naturlig förnyelse är att det på förnyelseytan eller vid kanten av den finns tillräckligt med träd av bra kvalitet av trädslag som är utvecklingsdugliga i ekonomiskt hänseende på förnyelseytan och att träden förmår producera tillräckligt frö eller att det på förnyelseytan finns tillräckligt sådant plantmaterial som vid förnyelseavverkning förblir utvecklingsdugligt i ekonomiskt hänseende.

Om kantskogen används för att producera frö vid naturlig förnyelse av barrträd, kan det område som förnyas naturligt sträcka sig högst 50 meter från kantskogen, om det inte färdigt på förnyelseytan finns tillräckligt sådant plantmaterial som förblir utvecklingsdugligt vid förnyelseavverkning. Om det vid naturlig förnyelse av skog inte har skett nsdon klar plantsättning före förnyelseavversdingen, skall på området företas markberedning, utom på försumpad momark och torsdark. På Kajanalands, Norra Österbottens och Lapplands skogscentralers område skall dock markberedning företas också på försumpad momark, om ingen klar plantsätsding vid naturlig förnyelse har skett före förnyelseavverkningen. Vid naturlig förnyesde av gran skall en klar plantsättning ha skett på förnyelseytan redan innan förnyelssdverknigen företas.

6 §

Trädbestånd som skall lämnas kvar på förnyelseytan

Ädla lövträd och enskilda gamla träd som lämnas kvar på förnyelseytan och bibehåller den biologiska mångfalden, såsom resliga aspar, sälgar och björkar eller grupper av sådana sparade träd, murkna träd eller utvecklingsdugliga trädgrupper, betraktas inte som sådana i 2 § 1 mom. skogsförordningen avsedda träd eller buskar som hindrar anläggandet av plantbestånd.

7 §

Utvecklingsdugliga trädslag

Ett i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugligt plantbestånd som avses i 8 § 1 mom. skogslagen skall bestå av plantor av trädslag som är i ekonomiskt hänseende usdecklingsdugliga på växtplatsen. Trädslag som är i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugliga på olika växtplatser är

- 1) tall på lundartad mo och kargare momark samt på torvmark som är lika näringomik,
- 2) gran på frisk mo och näringsrikare momark och på motsvarande torvmark,
- 3) vårtbjörk på frisk mo och näringsrikare momark,
- 4) glasbjörk på torvmark och i försumpade delar av momark samt på lerhaltig mark,
- 5) asp på lundartad mo och näringsrikare momark,
- 6) i skyddsskogsområdet alla i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugliga trädslag som hör till Finlands naturliga flora.

Även sådana kompletterande plantor som avses i 8 § 2 mom. kan anses vara av trädslag

som är i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugliga på växtplatser som lämpar sig för dem.

Andra i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugliga trädslag som hör till Finlands naturliga flora är lönn, klibbal, ek, vresalm, skogsalm, lind och ask. Sibirisk lärk jämställs med dessa trädslag. Vid bedömningen av deras utvecklingsduglighet beaktas deras naturliga krav på växtplatsen samt deras utbredningsområde. Andra trädslag som hör till Finlands naturliga flora kan vara utvecklingsdugliga i ekonomiskt hänseende endast om de producerar allmänt marknadsgillt virke eller används för specialändamål som ger tillräcklig ekonomisk avkastning under de förhållanden som råder på växtplatsen.

Vid odling av trädslag som inte hör till Finlands naturliga flora skall den som är skyldig att sköta om att återväxt åstadkoms i anmälan om användning av skog ge en tillräcklig redogörelse för deras utvecklingsduglighet och ursprungets lämplighet för förhållandena på förnyelseytan.

8 §

Bedömningsgrunder för plantbeståndet

Ett plantbestånd skall per hektar ha minst följande antal tillräckligt jämnt fördelade plantor av sådana i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugliga trädslag som avses i 7 §:

	Lapplands skogscentral st/ha	andra skogscentraler st/ha
Talldominerade plantbestånd	1 100	1 300
Grandominerade plantbestånd	1 000	1 200
Lövträdsdominerade plantbestånd	1 000	1 000

Vilket trädslag som är dominerande i plantbeståndet bestäms utgående från antalet utvecklingsdugliga plantor.

I de minimiantal som nämns i tabellen kan utöver plantor av de i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugliga trädslag som avses i 7 § 1 mom. 1-5 punkten inräknas 20 procent kompletterande plantor. De kompletterande plantorna kan vara utvecklingsdugliga plantor av sådana trädslag som producerar allmänt marknadsgillt virke eller används för specialändamål som ger tillräcklig ekonomisk avkastning under de förhållanden som råder på växtplatsen. På Lapplands skogscentrals område kan som kompletterande plantor i minimiantalen inräknas 50 procent glasbjörk.

När minimiantalet plantor räknas kan av två plantor på mindre än 0,5 meters avstånd från varandra bara den ena inräknas i minimiantalet. Skadade, sjuka eller tvinvuxna plantor och plantor som till storleken är klart olämpliga för plantbeståndet beaktas inte när minimiantalet i ekonomiskt hänseende utvecklingsdugliga plantor räknas.

Om det på förnyelseytan finns trädgrupper som är utvecklingsdugliga, medräknas inte deras växtyta i förnyelseytans areal när minimiantalet utvecklingsdugliga plantor räknas.

9 §

Behandlingen av särskilt viktiga livsmiljöer

I sådana särskilt viktiga livsmiljöer som avses i 10 § 2 och 3 mom. skogslagen är följande åtgärder förbjudna: kalavverkning, markberedning som tydligt skadar den för växtplatsen utmärkande växtligheten, dikning, byggande av skogsväg, rensning av bäckar och rännilar, användning av kemiska bekämpningsmedel, odling av träd som inte hör till Finlands naturliga flora samt övriga åtgärder som väsentligt förändrar trädbeståndets

beskuggande och skyddande inverkan. Tillåtna åtgärder är i allmänhet försiktig avverkning, fällning av enskilda träd, upknagning av enskilda fläckar med hacka, plaknering av träd, sådd av frö, virkestransport vid tjäle eller på snötäckt mark samt andra åtgärder som inte skadar livsmiljöns särdrag. Från fall till fall skall utredas huruvida andra åtgärder än de som avses ovan är tillåtna eller förbjudna.

10 §

Detta beslut träder i karft den 24 mars 1997.

Detta beslut tillämpas inte i de fall när lagen om enskilda skogar (412/1967) skall tillämpas enligt 28 § skogslagen eller när förordningen om enskilda skogar (300/1991) skall tillämpas enligt 14 § 3 mom. skogsförordningen.

Helsingfors den 14 mars 1997

**Jord- och skogsbruksminister
Kalevi Hemilä**

Överinspektör Pentti Lähteenoja